

DokumentID
TDOK 2012:210

Dokumentdatum
2016-02-05

Version
2.0

Fastställt av
Chef CF Inköp och logistik

Gäller från
2016-02-05

Ersätter
[Ersätter NY]

Skapat av
Michael Jensen, UHtsi
Per Johansson, ILmsa

Ersatt av
[Ersatt av NY]

Bristartiklar i Trafikverkets järnvägsanläggning

Detta dokument ingår i Trafikverkets ledningssystem och är en del av säkerhetsstyrningssystemet för järnväg. Se särskilda regler för förvaltning av säkerhetstillstånd.

I nuläget gäller detta dokument inklusive tillhörande mallar (TMALL 0464 och 0465) enbart för bristartiklar inom järnvägssignalanläggningen. Arbetet med att inordna andra sortiment i denna rutinbeskrivning kommer att fortsätta under år 2016.

Syfte

Syftet med rutinen är att Trafikverket demonterar, samlar in, omhändertar, tillgängliggör och kvalitetssäkrar återanvända bristartiklar från järnvägsanläggningen. Behovet av bristartiklar uppstår främst i drift- och underhåll, men även i investeringar.

Bakgrund

Då järnvägsanläggningen har en lång livslängd, är det ibland svårt att säkra tillgången av tekniskt godkänt material (artikel) för underhåll och investering. Om artikeln är omöjlig att ersätta klassas denna som en bristartikel för att återanvändas i järnvägsanläggningen. Drift och underhåll kan på så sätt säkerställas och framtagning av ersättningsartiklar (som medför dyra omprojekteringar/reinvesteringar) kan därmed minimeras eller undvikas.

Denna rutinbeskrivning tar sin utgångspunkt i TDOK 2012:114 *Trafikverkets Materialförsörjningsstrategi*.

Definitioner och förkortningar

Artikel: tekniskt godkänt järnvägsmaterial med Trafikverkets artikelnummer.

Artikellansvarig: utsedd som ansvarig för tekniskt godkänt material/teknisk specialist anges enligt TDOK 2013:0113 *Artikelvård för material som försörjs via Materialservice*.

DokumentID	Ev. ärendenummer	Version
TDOK 2012:210	[Ärendenummer]	2.0

Begagnat material (:B): material som tidigare varit reparabelt material (:R) och som kontrollerats och bedömts vara säkerhetsmässigt, tekniskt och ekonomiskt lönsamt att återanvända i anläggningen. :B är det suffix som dess artikelnummer får i affärssystemet M3. Bristartiklar är en delmängd av begagnat material.

Bristartikel: material som används i anläggningen och som inte längre finns att tillgå, oftast har tillverkningen upphört. I övrigt gäller ovanstående definition för artikel. I denna definition ingår även EOL (End of life)-artiklar, som tidigare använts i IT-anläggningen.

Bristlista: sammanställning över identifierade bristartiklar.

Last Time Buy (LTB): slutbeställning till leverantör av artikel där tillverkningen håller på att upphöra.

Reparabelt material (:R): material som demonterats ur anläggningen och som bedömts vara tekniskt möjligt och ekonomiskt lönsamt att reparera och/eller kontrollera för att återanvändas som begagnat material (:B). :R är det suffix som dess artikelnummer får i affärssystemet M3. Bristartiklar är en delmängd av reparabelt material.

Omfattning

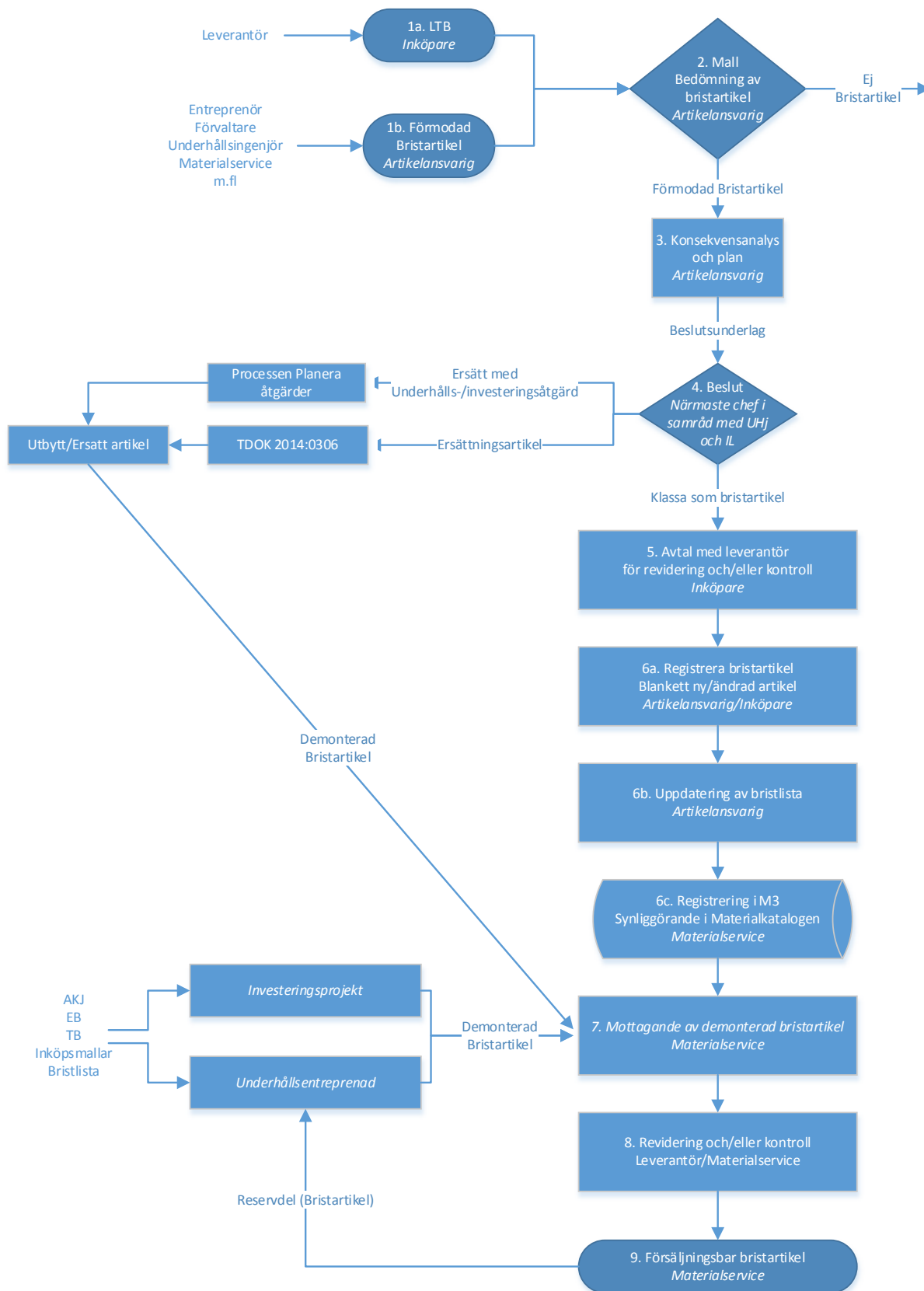
Denna rutinbeskrivning avser hantering av bristartiklar i Trafikverkets järnvägsanläggning. Bristartiklar är Trafikverkets egendom. Bristartiklar får inte användas vid ny- eller ombyggnation. Det är av största vikt att bristartiklar återanvänds i det nationella artikelflödet. Materialservice ansvarar för nationell samordning gällande materialförsörjning av bristartiklar.

Flödesschema

Förmodade bristartiklar ska hanteras i Trafikverket enligt nedanstående flödesschema.

DokumentID	Ev. ärendenummer	Version
TDOK 2012:210	[Ärendenummer]	2.0

DokumentID	Ev. ärendenummer	Version
TDOK 2012:210	[Ärendenummer]	2.0

Flödesbeskrivning

1a. Last Time Buy (LTB)

Inköpare, materialplanerare eller artikelansvarig får information från leverantör att tillverkningen av en artikel upphör. Viktigt är då att få svar på följande frågor:

- Slutar artikeln att tillverkas på marknaden?
- Finns ersättningsartiklar?
- Kommer Trafikverket att ha fortsatt behov av att försörja denna artikel?

Inköpare startar omedelbart en marknadsanalys för att se om likvärdig artikel kan köpas från annan leverantör. Parallellt med detta tar inköpare kontakt med artikelansvarig som, med hjälp av Materialservice Logistik tar fram ett underlag enligt pkt 2. Tillgång till leverantörens underlag (ritningar, kontrollinstruktioner, m.m) ska om möjligt säkerställas, så att det blir lättare för den artikelansvarige att driva fram en specifikation, som kan användas i upphandling av eventuell ersättningsartikel. LTB ska även innefatta en beslutspunkt kring hur stor lagernivån ska vara. Materialservice informerar genom beslutade kanaler.

1b. Förmodad bristartikel

Förslag på att klassa en artikel till att bli en bristartikel kan komma från t.ex. entreprenör, förvaltare, underhållsingenjör och Materialservice, m.fl. Den som föreslår klassning till bristartikel kontaktar artikelansvarig, som initierar bedömningen.

2. Säkerställa omfattning av behov genom användandet av mall för bedömning om bristartikel

Artikelansvarig tar fram bedömning av bristartikel genom att använda mall för bedömning av bristartikel (TMALL 0464). Speciellt är att tänka på hanteringen av ersatt bristartikel i flera versioner. Viktigt är att det även finns en materialprognos för en eventuell ersättningsartikel.

3. Framtagande av konsekvensanalys och plan för bristartikel

Om bristartikeln vid bedömningen anses viktig för järnvägsanläggningens funktion genomförs en konsekvensanalys och plan (TMALL 0465) av artikelansvarig. Detta utgör beslutsunderlag. I arbetet ingår att ta fram konsekvenser för olika scenarier samt förorda åtgärd.

DokumentID	Ev. ärendenummer	Version
TDOK 2012:210	[Ärendenummer]	2.0

4. Beslut om bristartikel

Beslutsunderlag som utgår från framtagna konsekvensanalys och plan tas fram av artikelansvarig och lämnas till närmaste chef för beslut. Innan beslut tas ska samråd ske med Inköp och Logistik (IL) och med Järnvägssystem (UHj). Beslutet kan innebära en kombination av olika försörjningsvarianter.

När ett begränsat antal bristartiklar ska byggas bort behövs en planering och projektering. Om artikeln ska ersättas med underhålls-/investeringsåtgärder så ska en "anläggningsbrist" levereras till processen Planera åtgärder. I Planera åtgärder utreds åtgärdsförslag för att sedan hanteras i fortsatt planering. Järnvägsanläggningen byggs sedan om så att bristartiklarna inte längre krävs för att bibehålla avsedd funktion och/eller för att frigöra reservdelar.

Om en ersättningsartikel ska tas fram görs detta enligt TDOK 2014:0306 *Utveckla och utforma system- och teknikkra*.

5. Sluta avtal med leverantör för revidering och/eller kontroll av återanvänd bristartikel

Om beslutet innebär att bristartikel ska återanvändas ska inköpare sluta avtal med leverantör för revidering och/eller kontroll av bristartikel.

6a-c. Registrera reparabel (:R) och begagnad (:B) bristartikel genom blankett för ny/ändrad artikel och uppdatera bristlista

6a. Artikelansvarig utfärdar blankett för ny/ändrad artikel (BL 5009) och lämnar den vidare till inköpare tillsammans med ovanstående beslut. Inköpare lämnar ifylld blankett och beslutet till Materialservice.

6b. Artikelansvarig uppdaterar bristlistan, markerar ändringar och översänder den till Materialservice.

6c. Materialservice registrerar ändringar i affärssystemet M3. Materialservice synliggör beslutet (under relaterade dokument) och kompletterar bristartikeln med bildmaterial i Materialkatalogen. Materialservice Logistik synliggör också bristlistan på Materialservice hemsida under "Blanketter" och på intranätet under "Materialförsörja".

7. Mottagande av demonterad bristartikel

Krav gällande hantering av bristartikel vid underhållsrenoveringar och investeringsprojekt anges i Inköpsmallarnas Administrativa Föreskrifter (AFC.159 och AFD.159).

Inköpare och projektledare tillser att information om retur enligt krav i Inköpsmallar ingår i förfrågningsunderlag.

Krav gällande hantering av bristartikel finns även infört i mallarna:

- Anläggningsspecifika krav järnväg (AKJ) - TMALL 0148 med referens till TDOK 2014:0111 *AKJ, Anläggningsspecifika krav järnväg*.
- Entreprenadbeskrivning för underhållsrenovering (EB).
- Teknisk beskrivning för totalentreprenad (TB för TE).

DokumentID	Ev. ärendenummer	Version
TDOK 2012:210	[Ärendenummer]	2.0

Projektledare är ansvarig för att bristartiklar enligt TMALL 0148 AKJ, TB- och EB-mallar inventeras, förtecknas och tillvaratas inom projektet inför hantering och leverans. I god tid före demonteringen kontaktas Materialservice för avstämning inför vidare hantering. Materialservice ansvarar för transportkostnader och anvisning av plats för demonterad bristartikel.

Anvisningar, blanketter för returnering (BL 08011) samt aktuell bristlista återfinns på Materialservice hemsida. Materialservice ansvarar för lagerläggning av returnerad bristartikel.

8. Revidering och kontroll

Vid Materialservice godsmottagning görs en grovkontroll av returnerad bristartikel för att sortera bort den som bedöms vara skrot. Ej skrotad artikel lagerläggs som reparabel (:R). Efter prognosticerat kundbehov översänds reparabel artikel (:R) till anvisad leverantör för revidering och/eller kontroll. Efter revidering och/eller kontroll lagerläggs bristartikeln som begagnad (:B).

9. Försäljningsbar bristartikel

Kunderna kan efter revidering och/eller kontroll köpa begagnad (:B) bristartikel från Materialservice. Bristartikel är endast avsedd för underhåll.

Slutresultat och dokumentation

Denna rutinbeskrivning säkerställer reservdelsförsörjning av bristartikel till Trafikverkets järnvägsanläggning och resulterar i följande redovisande dokument:

- Bedömning av bristartikel signalanläggning, TMALL 0464.
- Konsekvensanalys och plan för bristartikel signalanläggning, TMALL 0465.
- Blankett Artikelupplägg (för ny/ändrad artikel), BL5009.
- Blankett Förfrågan om materialretur reparabelt material inkl. bristartiklar, BL08011.

Relaterade dokument

Följande specificerande dokument är relaterade till i denna rutinbeskrivning:

- TMALL 0148 AKJ - Anläggningsspecifika krav järnväg.
- EB MALL handling 6.4.1 - Entreprenadbeskrivning, EB avseende basunderhåll av järnvägsanläggning.
- TB MALL för TE - Teknisk beskrivning, väg- och järnvägsanläggning, totalentreprenad.
- TDOK 2012:114 - *Trafikverkets Materialförsörjningsstrategi*.
- TDOK 2013:0113 - *Artikelvård för material som försörjs via Materialservice*.
- TDOK 2014:0111 - *AKJ, Anläggningsspecifika krav järnväg*.
- TDOK 2014:0306 - *Utveckla och utforma system- och teknikkrav*.

DokumentID TDOK 2012:210	Ev. ärendenummer [Ärendenummer]	Version 2.0
------------------------------------	---	-----------------------

Versionslogg

Fastställd version	Dokumentdatum	Ändring	Namn
1.0	2012-12-03	Första versionen	Håkan Sjödin
2.0	2016-02-05	Omarbetad i sin helhet	Michael Jensen och Per Johansson